B. N. C.
FIRENZE
1057
10

Digitized by Google

MISCELLANEE
R. BIBLIOTECA NAZ. CENTRALE DI FIRENZE
1057
10
XXXIV
CARM
1712
Digitized by Google

Digitized by Google

CONCLUSIONES THEOLOGICÆ

AD MENTEM

DIVI THOMÆ AQUINATIS

PRÆCEPTORIS ANGELICI

QUAS

REV. ADM. PATRI NOSTRO OBSERVANDISS.

P. FR. PAULO HIERONYMO A SANCTO FRANCISCO

PROVINCIALI MERITISSIMO

in perpetui monimentum obſequij

D. O. C.

EXCALC. FLOR. CARMELUS

IN COMITIIS PROVINCIALIBUS.

FLORENTIÆ, MDCCXII.

Apud Petrum Matini Archiepiſcopalem Typographum. *Super. perm.*

Digitized by Google

1052.10

Digitized by Google

REVERENDE
ADM. P. N. OBSERV.[ME]

OBſervantiæ cultum meritis exhibere, ni devotionis obſequium, Iuſtitiæ debitum expoſcit. In famulatus tributum ſibi vendicant honores, ſi in reverentiæ libamen litari denegentur. Ad grati animi officia præſtanda virtuti illi, quæ comite Prudentia ad Regiminis metam attingendam Te feliciter perduxit, Tua (PRÆSTANTISSIME PRÆSUL) trahimur humanitate, retrahimur magnitudine. Hæc præ decoris excellentia Iuſtitiæ legibus exigit ſubiacere, qui deferuntur honores; Noſtra, quæ Te advocant Theoremata ne ut Iudicem vereantur Patrem appellant. Suæ etenim mendicitati Patrocinium potiùs, quàm examen exquirunt. Et ſi cum Lacedemonijs ad pugnam procedentibus, Muſis immolari non da-

tur;

tur; cum Dardanis ſaltem ad Palladis Simulacrum confugere ſibi non denegari contendunt. Tutum contra hoſtes Te Pharos conſtituunt, ut ſplendore, quo fulges oppugnantium detectis armis Theſium pariter irradietur obſcuritas. Faveas Patrocinio, quas fovere affectu non dedignaris. Si in debitum munus has præ inopia refugis aſpicere, ſuppleas magnitudine animi oblationis mendicitati, quam ſi offerentium attendas animum gratam Tibi fore non dubitamus; Eo namque acceptiùs donum computatur, quod ex pauperum opibus exhibetur ex corde. Prædivitis Naaman deſpicatus eſt munera, qui Sunamitidis modicis acquievit obſequijs. Ad Abelis exigua dona reſpexit, qui Prophetarum Balaal pinguia ſacrificia deſpexit: ſic modica hæc reverentiæ teſtimonia admittere ne recuſes. Si Vireti proprium eſt floribus undique circumcingi, ſic agreſtis ſoli immaturos fructus proferre: Verum Humanitate Tua, qua ſolum hoc felici Regimine uſque adeo es proſecutus, irrigare ne ceſſes, & dum ad obſignatum Theologiæ fontem præpropere feſtinamus, qua polles Patris benevolentia pergrandem ad inſtar Iacob ad Rachelis adventum, difficultatum lapidem eripias, ne cum Paſtoribus Haran ad hauriendam Thomiſticæ Veritatis aquam adverſariorum impulſibus retardemur.

CON-

CONCLUSIONES THEOLOGICÆ.

THEOLOGIA, OBIECTVM, NECESSITAS.

T*Heologiæ audito nomine, ſermo de Deo, rebuſque Divinis menti tuæ ſuboriatur, quo Fides ſaluberrima in nobis gignitur, nutritur, defenditur, & roboratur*. S. Aug. l. 4. de Trin. Hinc ejus obiectum ſi de extenſivo loquamur illud eſt, quod mediatè cadit ſub revelatione Divina; ſi verò de formali ſit ſermo, Deus ſolus ſub ratione Deitatis per revelationem cognoſcibilis; Hæreticus ergo veram Theologiam nullatenus habet, qui vel unico diſcredens articulo fidem totam amittit.

2. Sileant Atheiſtæ: datur Deus, infinitus, ſimpliciſſimus, nullumque potentialitatis, aut compoſitionis admittens veſtigium: perfectiſſimus ita, ut omnes claudat in ſe perfectiones, aliquas tamen formaliter, aliquas eminenter tantummodò. Ubique eſt non per eſſentiam ſuam quaſi per rationem formalem, ſed per operationem virtualiter tantummodò tranſeuntem. Ad eſſentiám ipſius attributa ſequuntur, nulla alia ratione ab eadem diſcreta niſi virtuali diſtinctione, quacumque alia rejecta.

3. Quamquam ſingulos homines Theologos eſſe non ſit neceſſarium, aliquos tamen extare neceſſe eſt, qui fidei veritates alios edoceant, errores impugnent, credendi impedimenta removeant, ac de-

nique fidem adverſus Novatores, morumque corruptores illibatam conſervent: Neceſſaria igitur Theologia eſt non ſingulis quidem hominibus, ſed toti Eccleſiæ Dei. Habitus illa eſt naturalis, ſi entitatem inſpicimus, quoſvis alios ejuſdem ordinis certitudine, ac dignitate præcellens.

VISIO, ET SCIENTIA DEI.

4. REx ſæculorum immortalis, & inviſibilis per naturam, viſibilis fit per gratiam: ſcilicet *Nos poſtquam filij erimus reſurrectionis, tunc noſſe Deum facie ad faciem dignabimur*: Baſ. in Pſal. 33. quod tamen corporis expers eſt in carnis oculos etiam glorificatos cadere nequit; ſolo ergo intellectu viſio hæc peragetur, ad quam vel ſi ad omnipotentiam appelles fruſtra ſpeciem aut impreſſam, aut expreſſam requires, quam omninò impoſſibilem reputamus.

5. *In lumine tuo videbimus lumen*: Adeo ſcilicèt neceſſarium eſt, ut ejus vices ſupplere, aut ſine illo videri nequeat eſſentia Divina; illo verò confortatus, ac potens factus intellectus creatus non per ſpeculum in enigmate, ſed facie ad faciem Eſſentiam, Attributa, Perſonaſque Divinas ità intuitivè rimatur, ut alius alio perfectiùs pro meritorum tantum diverſitate cognoſcat, ea tamen conditione, ut neque ſine Perſonis eſſentia, neque una ſine aliis Perſonis videri poſſit.

6. Scit omnia Deus ſummè ſapiens, ſummè intellectivus, & hoc quia ſummè immaterialis, actus puriſſimus, cujus eſſentiam in actuali ponimus intelligere, ut ſit ipſe ſuimet eſſentia, ac primordiale obiectum. Omnia ergo ſcit Deus, vel poſſibilia, & hæc per ſimplicem intelligentiam, vel in aliqua differentia temporis exiſtentia, & hæc per ſcientiam viſionis, ad hanc tamen neceſſe eſt, ut præterita, præſentia, futura, phyſicè realiterque coexiſtant æternitati.

7. Eſt ergo in Deo agnoſcenda præſcientia cujus profectò *tantos teſtes habet* (Tertul. 2. contr. Marc. c. 5.) *quantos Prophetas fecit*: Verùm in quo medio omnia præſciat exquiris? *Nos iſta quæ feciſti videmus quia ſunt, Tu autem quia vides ea ſunt*; D. Aug. 13. Conf. c. 38. Non ergo quia ſunt ideò novit, ſed quia novit ea ſunt, non in ſupercomprehenſione aut veritate abiectiva, *ſed ſcit Deus noſtras voluntates videndo ſuam voluntatem*; D. Th. 1. contr. Gent. c. 68. hinc reprobatam habes ſcientiam quam mediam appellant.

VO-

VOLUNTAS DEI, PRÆDESTINATIO ET REPROBATIO.

8. FIat voluntas tua, ſi quidem tantæ activitatis eſt, ut circa nullum volibile potuerit manere ſuſpenſa; tantæ actualitatis, ut abſque diſtinctione, vel virtuali, ſuus ſibimetipſi, ſit actus: Ejus formale obiectum, motivum vel terminativum hoc ſit ſola Divina bonitas eſt, quam neceſſariò amat, contingenter verò creatam, nullo modo poſſibilem. Ut natura non diſtinguitur à ſe ipſa ut libera nec virtualiter, attingit & materiale peccati, materialiter tamen conceptum.

9. *Omnes forte vocati ſumus, prædeſtinati ſecundum propoſitum ejus, qui operatur omnia ſecundum conſilium voluntatis ſuæ* (ad Eph. 1.) Neque enim nos ipſum elegimus, *ſed ipſe elegit nos ante mundi conſtitutionem ut eſſemus ſancti*, (ibidem). Quæ adeoque ad ſanctitatem, & ad gloriam electio, non ex prævisis meritis, ſed omninò gratuita dicenda eſt. Prædeſtinatio actus eſt intellectus, imperium ſcilicet, connotans Divinæ voluntatis decretum: ſunt ejus effectus prædeſtinati ſubſtantia, glorificatio, iuſtificatio, vocationeſque interruptæ, &c.

10. Deus, qui juſtus eſt, non poteſt quemquam ſine demeritis damnare, potuit tamen reprobatione negativa excludere homines à Regno cæleſti, ut beneficio præcisè indebito; quotquot igitur ſunt tali reprobatione excluſi, nullam ſuæ reprobationis in ſe ipſis cauſam requirant, ſecùs autem qui ad pœnam in tenebras eiiciuntur. Reprobationis effectus ſunt peccatorum permiſſiones, finalis impœnitentia, denegatio gloriæ, ac denique omnia quæcumque dona collata reprobis.

SS. TRINITATIS MYSTERIUM.

11. FIdes Catholica hęc eſt, ut unum Deum in Trinitate, & Trinitatem in unitate veneremur, neque confundentes Perſonas, ut Sebellius, neque ſubſtantiam ſeparantes, ut Arius. Una ergo atque indiviſa exiſtente natura, *numerabilis facta eſt Santiſſima Trinitas tribus perſonalibus ſubſiſtentiis*; nempe Pater eſt, qui generat, Filius, qui gignitur, & Spiritus Sanctus qui ab utroque procedit, ut diſtinctiones ſint in Perſonis, unitas in natura, quæ non eſt generans, neque genita, neque procedens.

12. Ex hac Fidei confeſſione duplicem ad intra proceſſionem cognoſcere neceſſe eſt, quarum una per intellectum, per voluntatem altera: illam generationem eſſe, hanc minimè fides docet; cujus diſcriminis ratio, quia Filius vi proceſſionis in ſimilitudinem naturæ procedat, quod Spiritui Sancto negamus. Duæ igitur Proceſſiones, tres verò Perſonæ, ac quatuor ſunt relationes: harum tres ab invicem realem diſtinctionem important, ſpiratio autem activa à Paternitate, & filiatione non ſic, nulla tamen perfectionem relativam importat.

13. In principio erat verbum, ſecunda ſcilicet Trinitatis Perſona, quæ ex cognitione omnium, quæ ſunt in Deo neceſſariò, imò & creaturarum poſſibilium procedens, Verbi nomine propriè deſignatur, nec minùs filii, ac imaginis titulo nuncupatur, qui termini ipſi ſoli ſunt proprii, quippe relativè dicitur Filius, relativè Verbum, ac imago, idemque omninò conceptus eſt ratio Verbi, ac Filij. Conſubſtantialis cum Patre eſt, ut Nicæna Synodus adverſus Arrianos Fidei Symbolo inſeruit.

14. Cum venerit Paraclytus, quem mittam vobis à Patre, quæ utique tertia Trinitatis Perſona eſt, ac propriè dicitur Spiritus, Donum, & Amor, cujus proceſſio unicum habens principium, duas tamen Perſonas expoſtulat neceſſariò, tantaque proceſſionis ejus à filio neceſſitas eſt ut ſi ab illo non procederet; nec etiam diſtingueretur realiter. Ejus proceſſio generatio non eſt, Deus tamen eſt, ut contra Macedonium Fides docet Catholica, ac Synodus Generalis ſecunda, contra eoſdem Hæreticos congregata.

ANGELI.

15. DEus ſimul ab initio utramque de nihilo condidit creaturam, ſpiritualem, & corpoream, Angelicam videlicet, & mundanam (cap. firmiter) ſpirituales ſunt ergo Angeli cujuſcumque expertes materiæ, vel ſi illam ſpiritualem effingas, ac ita numero immultiplicabiles, ut impoſſibile ſit duos eſſe ejuſdem ſpeciei. Æquivocè in loco ponitur, ſed ratio formalis non ejus ſubſtantia, verum potentia operativa cum exercitio, à quo ubicatio ipſa diſtincta non eſt, poteſt de extremo ad extremum ſine medio tranſire.

16. Ut ſe ipſum cognoſcat propria ei deſervit ut impreſſa ſpecies eſſentia, quilibet autem quamquam inferior perfectè ſuperiorem comprehendit, at quo ſuperior eſt Angelus, eo univerſaliores habet inditas

ſpecies. Deus omnium corda novit, Angelus autem, quæ ad ordinem univerſi ſpectant cognoſcens, cum ad cordis ſecreta venimus prorſus in oſcuro laborat niſi ad eum ordinentur: Sic de futuris contingentibus, ac gratiæ myſteriis dempta revelatione ſuſtinemus.

17. Intellectualem creaturam in omni ordine indefectibilem abſolutè impoſſibilem reputamus; poſſibilis tamen, ac de facto impeccabilis Angelus eſt circa finem naturalem directè, eius autem deformitas nec in primo inſtanti, nec connaturaliter, niſi a peccato ſuperbiæ initium ſumere potuit, quod nec error præceſſit, aut potuit præcedere. Quid autem peccati ejus fuerit obiectum inquiris? Non omnimoda cum Deo æqualitas, ſed beatitudo naturalis ſine ſubiectione ad ſupernaturalem concupita.

FINIS. BEATITVDO. VOLVNTARIVM.

18. Gaudent media intrinſeca bonitate, ſola tamen bonitas finis formaliter voluntatem ſpecificat, illorum verò electionem; omnes ergo, & ſolas actiones humanas eſſe propter finem ultimum neceſſe eſt, adeoque Bruta non agunt propter finem formaliter. Finis ultimus peccantis mortaliter eſt bonum commutabile, ſub ratione boni proprii ipſius, in quo quærit quæ ſua ſunt. D. Aug. 14. Civ. c. ult. *amore ſui uſque ad comtemptum Dei*. Finis autem ultimus juſti quamvis peccantis venialiter eſt Deus attactus habitualiter.

19. Formalis beatitudo poſſeſſio Dei eſt, cujus eſſentia ſi metaphyſicè cenſideretur, in ſola Dei unius, & trini clara viſione conſiſtit; nempe *viſio eſt tota merces*: atque adeo felix eſt viſio, ut omnem tollat miſeriam, beatoſque ab intrinſeco impeccabiles reddat. Ex tali Beatorum viſione deinde aſſignandæ veniunt, tum animæ, tum corporis dotes nempe pro illa Viſio, comprehenſio, & Fruitio, pro corpore verò Subtilitas, Impaſſibilitas, Agilitas, & Claritas.

20. Voluntarium dicitur, quod eſt ab intrinſeco cum cognitione, aliud perfectum, aliud imperfectum, perfectum verò, vel liberum, vel neceſſarium eſt, male proinde confunditur voluntarium cum libero, ac proinde falſæ propoſitiones, *Sola violentia repugnat libertati*: & *quod voluntariè fit*, &c. Duplex libertas eſt ſpecificationis una, contradictionis altera: ad primam requiritur, ut voluntas poſſit hoc, vel illud eligere, hoc acceptare, illud reſpuere: ad ſecundam, ut poſſit hoc facere vel non facere, agere, vel non agere.

21. Viatoris voluntas à nullo creato objecto quoad exercitium neceſſitari poteſt, ac per conſequens, nec violentiam pati in elicientia ſuorum actuum,nec Deus violentum ſimpliciter cauſare poteſt in creatura. Ut ſit voluntaria omiſſio actum requirit, qui omittendi ſit cauſa, vel occaſio, imò & debitum non omittendi ſi tamen omiſſio ſit non poſitio actus, inſuper, ut effectus ex omiſſione ſecutus imputetur, debet omittens aliqualiter advertere, nihil enim volitum, quin præcognitum.

MORALITAS. PECCATUM.

22. Moralitas eſſentialiter conſiſtit in relatione tranſcendentali ad objectum, ut ſubditum regulis morum, à quo actus moralitas ſpecificatur, quapropter eſſentialis ab objecto deſumitur à circumſtantiis accidentalis, utraque tum, ab actu, tum à libertate diſtinguitur. Eundem actum ex diverſis principiis, bonum, & malum eſſe repugnat; actus autem ex objecto malus nunquam poteſt à malitia excuſari, quamquam bona intentione fiat: Unde falſa eſt illa quoque: *licitum eſt abſoluto deſiderio*, &c. 14. Inn. XI. & 15. conſimilis aliæque per multæ: actus in individuo indifferens repugnat per ſe.

23. Peccatum commiſſionis in poſitivo conſiſtit, ſicut & potentia peccandi, omne autem peccatum legi Dei contrariatur, ac in voluntate principaliter, ac intrinſecè reſidet, quod & ſuo modo appetitui ſenſitivo, non tamen aut ſenſibus, aut membris externis concedimus; ut autem mortale ſit plena ex parte intellectus requiritur advertentia, plenuſque, ex parte voluntatis conſenſus; ſive autem ommiſſio ſit, vel commiſſio, dummodo ex eodem motivo procedant, moraliter ad eandem pertinent ſpeciem peccati.

24. Dividitur Peccatum in Perſonale, & Originale; hoc contrahunt quotquot per ſeminalem propagationem ex Adam deſcendunt (excipe Beatiſſimam Virginem) atque in ſola carentia Originalis juſtitiæ conſiſtit connotando tamen peccatum Adæ in Divina abominatione irretractatum perſiſtens, eſtq; primo in ſpecie ſuperbiæ, omnibuſque per ſe, ac intrinſecè voluntarium, non quidem per modum exercitii formalis, at verò terminativè per modum effectus ex ordine ad voluntatem Adami, ut præcontinentem voluntatem aliorum.

25. Ad peccatum reatus pœnæ conſequitur, infinitæ quidem ex juſtitia quoad durationem, non tamen quoad intenſionem, vel ſit pœna damni,

damni, vel ſenſus; Pueri vero qui ſine Baptiſmo decedunt, non ſenſus pœna puniuntur, ſed damni. Differt mortale à veniali, quod primum ſit contra legem ſimpliciter, ſecus autem ſecundum; Perveniens verò ad uſum rationis, ſub mortali tenetur ſe in Deum convertere amore efficaci, atque ideo nullo pacto coniungi poteſt cum ſolo Originali Veniale.

DIVINA GRATIA.

26. PRimus homo conditus eſt cum perfecta agendorum cognitione, & virium inferiorum ſubiectione, Gratia Sanctificante, Fide, Spe, & Charitate decoratus, unde ex amore juſtitiæ ſufficientem habebat poteſtatem actu datam ad implendum quodcumque præceptum in particulari, tam naturale, quàm ſupernaturale: *tales enim habebat vires ejus voluntas, ut perſeverare, vel non perſeverare in ejus relinqueretur arbitrio, & ſtaret per liberum arbitrium,* D. Aug. de Con. & gr. cap. 12., at verò, quia cauſa ſecunda erat moveri debuit concurſu prædeterminante.

27. Quinque ſunt ſtatus naturæ, nimirum puræ integræ Originalis juſtitiæ, lapſæ, & reparatæ: in omnibus indiget gratia ad cognoſcendas omnes veritates collectivè ſumptas, non tamen diviſivè. In natura autem lapſa conſtitutus homo poteſt aliquod opus moraliter bonum efficere ſine gratia, non igitur omnium infidelium opera peccata ſunt nec tamen poteſt ſine gratia, naturam ſanante, Deum ſuper omnia diligere, graveſque vincere tentationes.

28. Sine gratia nullus cognoſcere poteſt myſteria fidei, nec ad eam ſe propriis diſponere viribus, adeoque facienti eiſdem tantum, quod in ſe eſt, aut ſe non impedienti non confert Deus infallibiliter gratiam. Agnoſcimus gratiam ſufficientem, agnoſcimus efficacem, primam quæ ad orandum ſicut oportet ſufficiat, efficax tamen non ſit, ſecundam qua *Deus facit ut faciamus, præbendo vires efficaciſſimas voluntati.* D. Aug. de gr. & lib. arb. cap. 16., eſt ergo efficax ab intrinſeco.

29. Gratia habitualis, qualitas eſt ſupernaturalis, naturæque Divinæ formalis participatio, hominem Deo gratum ex ſua natura conſtituens, adeoque imcompoſſibilis cum peccato; ab illa virtutes omnes, & ipſæmet Fides, ac Spes dummodo eidem comproducantur, phyſicè, realiterque dimanant, ut rigoroſę proprietates eiuſdem: Perfectior ſimpliciter eſt quacumque forma ſubſtantiali, & Beatitudine ipſa, non tamen unione Hypoſtatica, unde impoſſibilis eſt alia gratia in ſpecie perfectior.

30. *Ni-*

30. *Nihil mihi conſcius ſum, ſed non in hoc juſtificatus ſum*, nullus etenim ſcire poteſt, an odio dignus ſit, vel amore, abſque revelatione ſpeciali. Nulla creatura poteſt gratiam producere principaliter, quæ tamen educitur, non creatur: Denique ſi quis dixerit in quolibet bono opere juſtum ſaltem venialiter peccare eidem anathema dicit Sacra Trid. Syn. ſeſſ. 6. can. 25., actus autem qui diſponunt ad gratiam ab eadem gratia habituali eliciuntur:

31. *Fides eſt* (ad Hæb. 10.) *Sperandarum ſubſtantia rerum argumentum non apparentium*, Donum Dei, virtus infuſa theologica: hinc reprobatam habes Pelagianorum hæreſim propriis eam viribus committentium, ac Semipelagianorum neceſſitatem gratiæ ad Fidei initium negantium; de quibus Arauſic. 2. Can. 5. 6. 7. 8. Fidei ratio formalis ſub qua eſt prima veritas in dicendo connotans primam veritatem in cognoſcendo, ratio autem formalis, quæ, eſt prima veritas in eſſendo.

32. *Poſtulet in fide nihil hæſitans*, Iac. 1. nulla etenim hęſitandi ratio cum Dei revelantis authoritate nitatur, primæ ſcilicet veritatis, quæ, nec fallere poteſt, nec falli, poſtulat ergo in aſſentiendo firmitatem, quæ omnem, vel leviſſimam ſuſpicionem excludat: Hinc igitur nobis excludenda venit ea propoſitio *aſſenſus Fidei ſupernaturalis ſtat cum notitia ſolum probabili, &c.* (Inn. XI. 21. inter 65. Non eſt ergo fides opinio, nec æſtimatio, ut voluit Abailardus) ſed certitudo firmior Scientia, Sapientia, Intellectu.

33. *Impoſſibile eſt Deum mentiri* (ad Hęb. 10.) hinc manifeſta eſt Priſcillianiſtarum blaſphemia, Deum Authorem mendacii facientium; tanta igitur eſt infallibilitas fidei, ut ei, nec per ſe, nec per accidens poſſit ſubeſſe falſum. Regula fidei noſtræ Eccleſia eſt à Spiritu Sancto directa, *Evangelio non crederem*, inquit Aug. contra ep. fund. c. 5. *niſi me Eccleſię Catholicæ moveret authoritas*: Po erit tamen, cui aliquid immediatè revelatum eſt, ut Prophetæ, Angeli, Apoſtoli, illud fide Divina tenere, quamvis non propoſitum ab Eccleſia.

34. *Quiſquis adhuc prodigia, ut credat inquirit, magnum eſt ipſe prodigium* (S. Aug. de Civit. 22. 8.) evidenter enim credibilia ſunt noſtrę fidei myſteria; Duplex autem eſt credibilitas ſpeculativa una; qua cognoſcimus digna fide Divina eſſe myſteria ut credantur, practica altera, qua judicamus hic, & nunc eſſe credenda; hæc ſupernaturalis eſt, poteſt illa non eſſe, Concilia legitimè congregata, Pontifex ex cathedra loquens non poſſunt errarę in materia fidei, ac morum.

35. Hæc propoſitio Clemens XI. eſt legittimus Petri ſucceſſor immediatè de fide eſt, non tamen de fide eſt illam propoſitionem eſſe de fide, quamvis contrarium aliqua cenſura ſit dignum. Concedimus Peccatoribus fidem, neque enim per quodlibet peccatum mortale amittitur, Triden. ſeſſ. 6. c. 15. non tamen aut Hæreticis, aut damnatis, neque etiam Beatis, adhuc autem & qui ſcientiam habent, fidem habere de eodem dicimus implicare. Hoc tandem neceſſarium eſt ad ſalutem, remuneratorem explicitè credere Incarnationis, ac Trinitatis miſterium; reiicienda itaque venit 22. prop. inter 65. *non niſi fides unius Dei, &c.*

SPES. AMOR. TIMOR.

36. SPes Virtus eſt Theologica à Fide, & Charitate diſtincta Deum attingit ejus innitens auxilio ad conſequendam ſalutem, ſeu vitam æternam: Habet igitur pro obiecto Deum, Beatitudinem obiectivam, quamquis ſperat, pro ratione verò formali ſub qua auxilium Divinum, ex quo ſperat. De illa ſpeciale præceptum eſt, quapropter falſa eſt ea prop. *Homo nullo unquam vitæ ſuæ &c.* 1. Alex. 7. non tamen obligaret in caſu, quod alicui facta fuiſſet relevatio ſuæ damnationis.

37. *Spes ſine amore eſſe non poteſt*, S. Aug. Ench. ad Laur. ca. 8 Amor autem quidam perfectus eſt, quidam verò imperfectus, primus eſt amicitiæ, concupiſcentiæ ſecundus. Inſuper, & concupiſcentia, aut caſta eſt, aut ſervilis, inordinata prima non eſt, & ſic diligere bonum eſt, ſecus eſſet, *ſi diligeret Deum propter Deum habendum, & hoc ſit finis, in quo quieſcimus, nam ſic diligere malum eſt*. D. Th. op. 61. c. 3. Finis ergo proximus cujus gratia caſtæ concupiſcentiæ Divina bonitas eſt.

38. Sicut Spes, ita & Timor ab Amore profluit, proinde *mala ſunt illa ſi malus amor, bona ſi bonus*, D. Aug. 14. de Civ. c. 7. quandoque homo propter mala à Deo recedit, & timor mundanus eſt, quandoque ad Deum accedit, & tunc vel timore pœnæ, & ſervilis, vel culpæ, & filialis, vel utriuſque, & initialis eſt. Bonus itaque, & utilis eſt filialis, initialis, atque ſervilis, ſecundum ſubſtantiam ſpectatus, non ergo peccatum eſt, aut peccatores facit pejores timor gehennæ, per quam *ad miſericordiam Dei de peccatis condolendo confugimus*. Tri. ſeſſ. 6. can. 8.

CHA-

CHARITAS.

39. CHaritas virtutum omnium Regina forma eſt diffuſa in cordibus noſtris per Spiritum Sanctum, ab eo diſtincta, veraq; inter Deum, hominemque amicitia. Cum Beguardis errat, & Beguinis, qui ad talem exiſtimat perfectionem poſſe pertingere, ut ultra nequeat augeri. Hoc maximum mandatum eſt diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo; tenetur itaque homo ſub mortali vi hujus præcepti in principio, aliquoties in decurſu, & in fine ſuæ vitæ moralis actum dilectionis Dei ſuper omnia elicere.

40. *Qui dicit ſe noſſe Deum, & mandata ejus non cuſtodit, mendax eſt*, p. Jo. 2., ſi quis enim diligit me ſermonem meum ſervabit, errat itaque Quietiſtarum ſecta docens mandatorum Dei curam habendam non eſſe ei, qui ad vitam pervenit unitivam, probatio ſi quidem dilectionis, operis eſt exhibitio: actus Charitatis non immediatè à Spiritu Sancto, vel ab aliquo auxilio actuali, ſed eſſentialiter procedere petit à gratia ſantificante tanquam à radicali principio.

INCARNATIONIS MYSTERIVM.

41. VErbum caro factum eſt: poſſibilis ſubinde, imò de facto eſt Incarnatio, quamquam ne fines preſcribamus Omnipotentiæ Divinæ non abſolutè neceſſaria, *quæ poterat ſolo imperio ſuæ voluntatis humanum genus à dominatu Diaboli eruere* (S. Leo de paſſ. 14.) neceſſaria tamen ſimpliciter ad condignam, ac ex toto rigore juſtitiæ pro peccatis humani generis ſatisfactionem, qualem imò, & ſuperabundantem Chriſtus Dominus Æterno Patri pro nobis exhibere dignatus eſt.

42. Cauſa Chriſto Domino veniendi eam dicimus, *ut conſummetur prævaricatio, & finem accipiat peccatum, ac deleatur iniquitas* (Daniel. 9.) vel cum Auguſtino loquamur. *Si homo non periiſſet filius hominis non veniſſet* (Serm. 8. de verb. Ap.) tolle igitur Adæ peccatum, & incarnatio ex vi præſentis decreti non erit: An autem ſaltem in carne impaſſibili non ſtante eodem peccato Chriſtus venturus eſſet, cum juſta revelata loquendum ſit, negandum omninò nobis eſt.

43. Non ſemetipſum Chriſtus glorificavit, ut Pontifex fieret, ſed impræviſis meritis propriis prędeſtinatus eſt ad filiationem Dei naturalem; nec Patribus antiquis gratiam, nec Beatæ Virgini Maternitatem in genere cauſæ efficientis promeruit. Potuit, & quamcumque naturam com-

completam ſubſtantialem aſſumere ad ſubſiſtendum, non verò ſuppoſitum; hinc habes nec materiam, formam, vel accidens poſſe ad ſubſiſtentiam aſſumi, benè quidem ad exiſtentiam, quam unicam eamque divinam in Chriſto Domino ſuſtinemus.

44. Quod verbum corpus aſſumpſit verum fuit, & reale, non phantaſticum, ut non dubitarunt aſſerere Saturninus, Marcion, & Cerdo: Non cœleſte, ut Valentinus volebat; non æternum, ut docuit Apollinaris: ſed terrenum, ac temporale: non anima deſtitutum, cujus loco verbum ipſum fuiſſet, ut primò ſomniarunt Apolinariſtę, ſed rationali, noſtręque ſimili anima actuatum, non tamen, aut fomitem peccati, aut peccandi potentiam aſſumpſit Sanctitas, ac puritas infinita.

45. Contra Monothelitarum errorem catholicè aſſerimus creatam cognitionem in Chriſto cum Divina inconfuſam, ac triplici ejuſdem Animam decoratam ſcientia cognoſcimus, Beata ſcilicet, infuſa, acquiſita: habes jam quid contra eoſdem hæreticos de voluntate ſentiamus. Vidimus eum plenum gratiæ, & veritatis, plenitudine tamen finita ſi de creata loquamur; Fuit hæc ipſi neceſſaria ad merendum, illaque connotando gratiam unionis caput Eccleſiæ conſtitutus eſt, quem tamen invenit filium Dei naturalem adoptivum non fecit.

FINIS.

Diſputabuntur publicè in Eccl. S. Pauli
Carmel. Diſcalc. Florentiæ
Anno Menſe Die Hora

99 95 8362

1057 10
2

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google